

SÁMIID RIIKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

De skador rovdjuren orsakar rennäringen

Skansen 19 november 2010

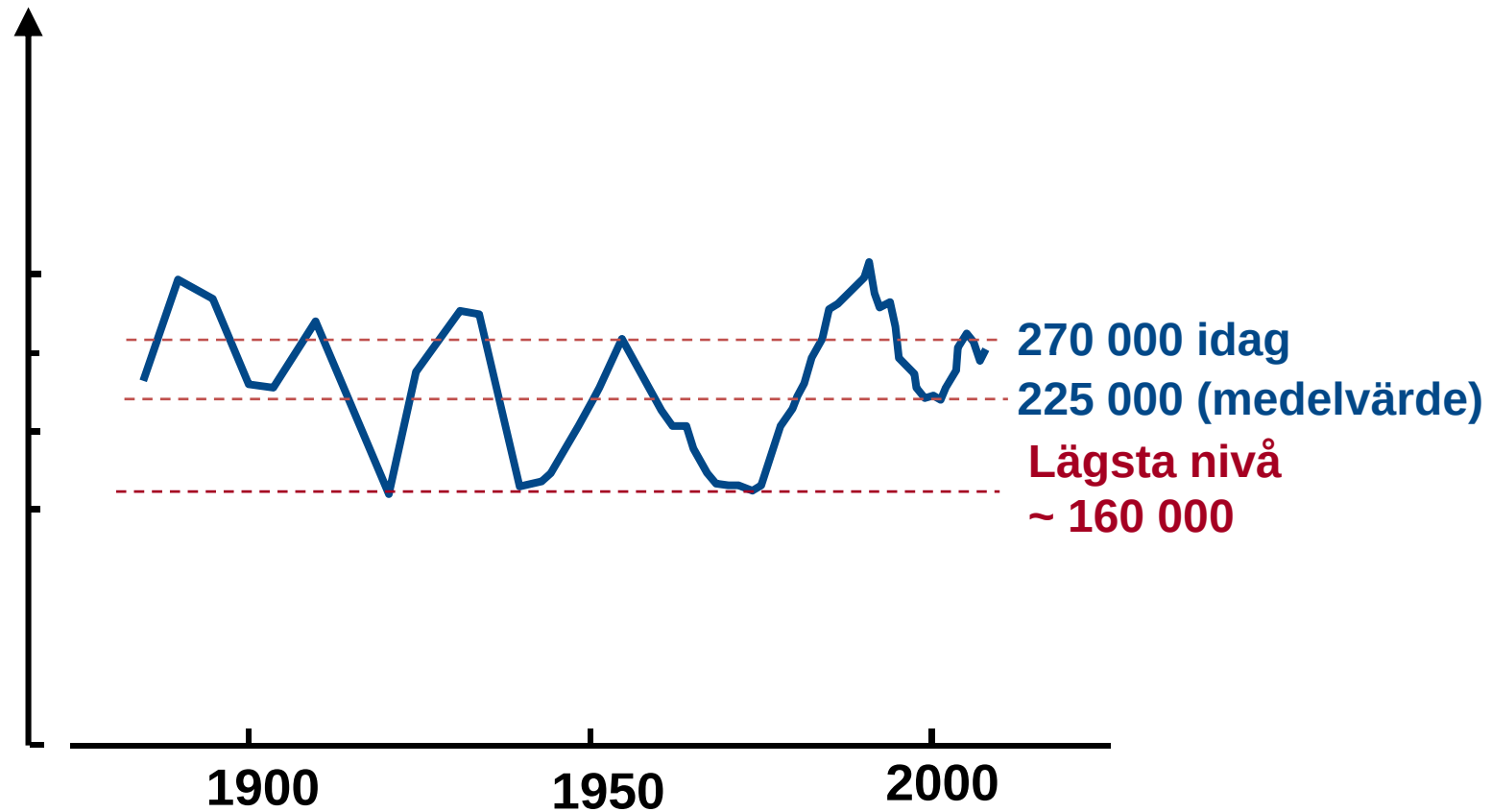
Mirja Lindberget

Disposition

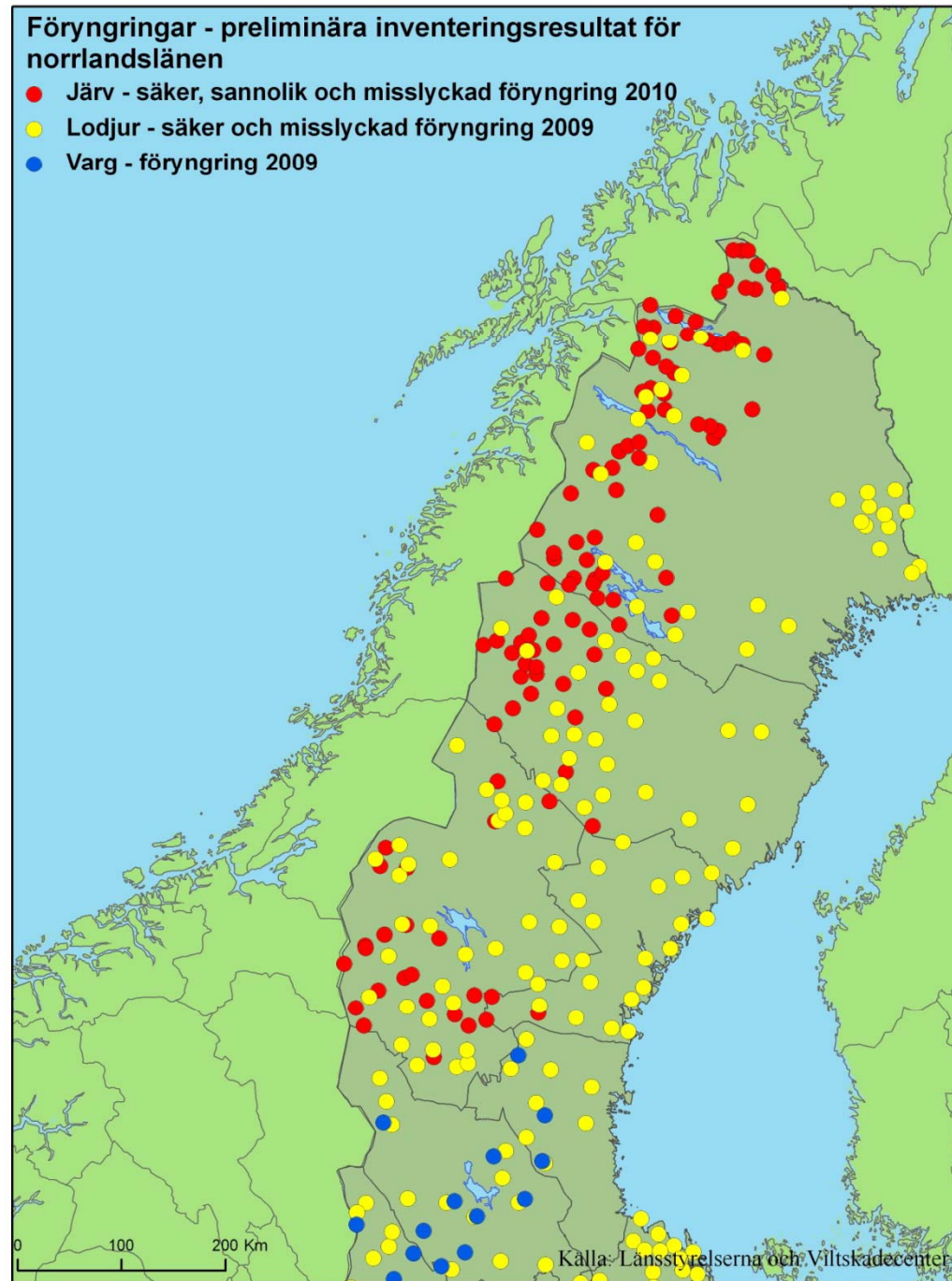
- Något om renstammen
- Rovdjur i renskötselområdet
- Antal rovdjursdödade renar enligt simuleringar
- Antal rovdjursdödade enligt SSR:s kollappsstudie

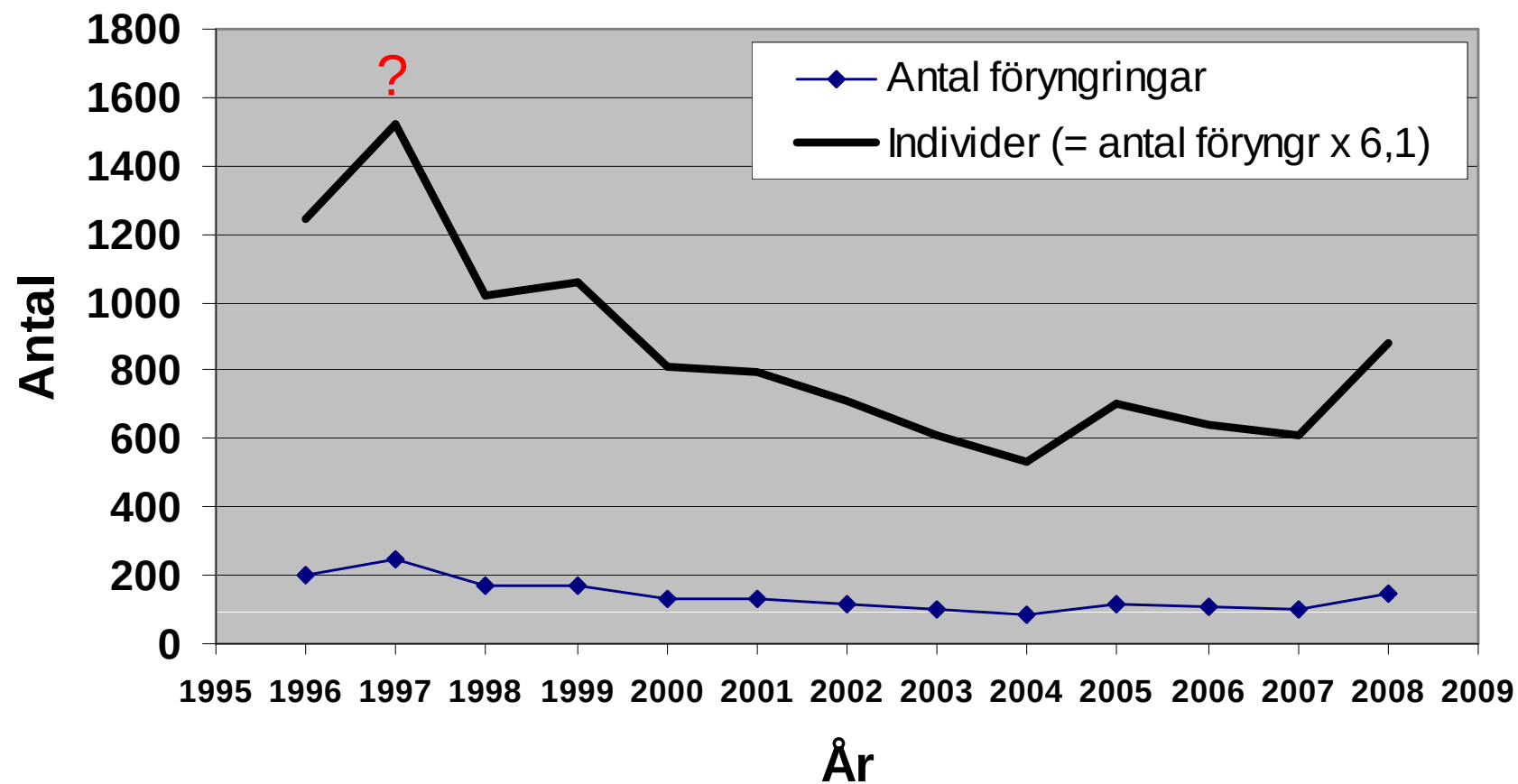
Antalet renar i Svenska Sápmi

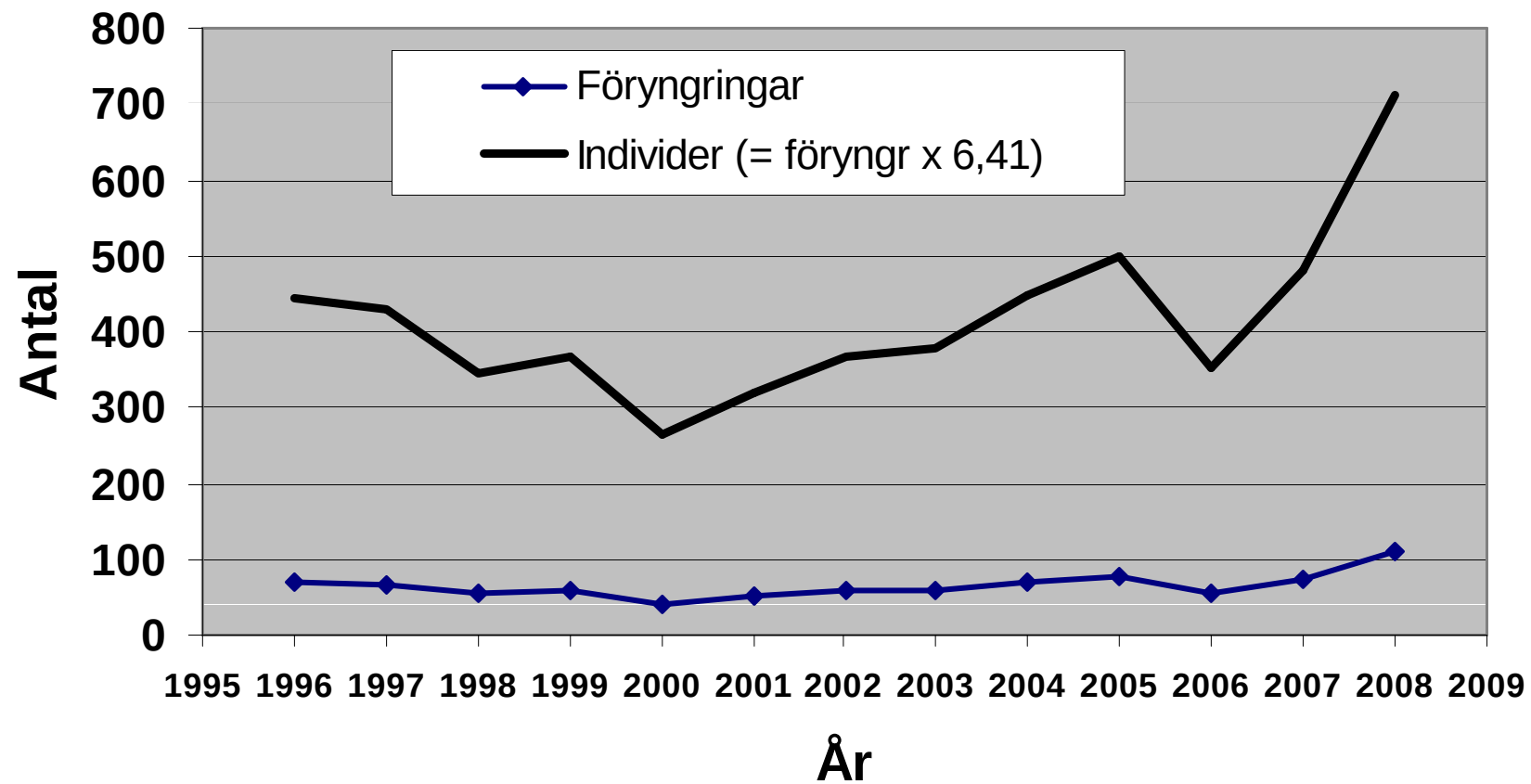
Rovdjurens utbredning

Antal lodjur i renskötseområdet

Antal järvar i renskötseområdet

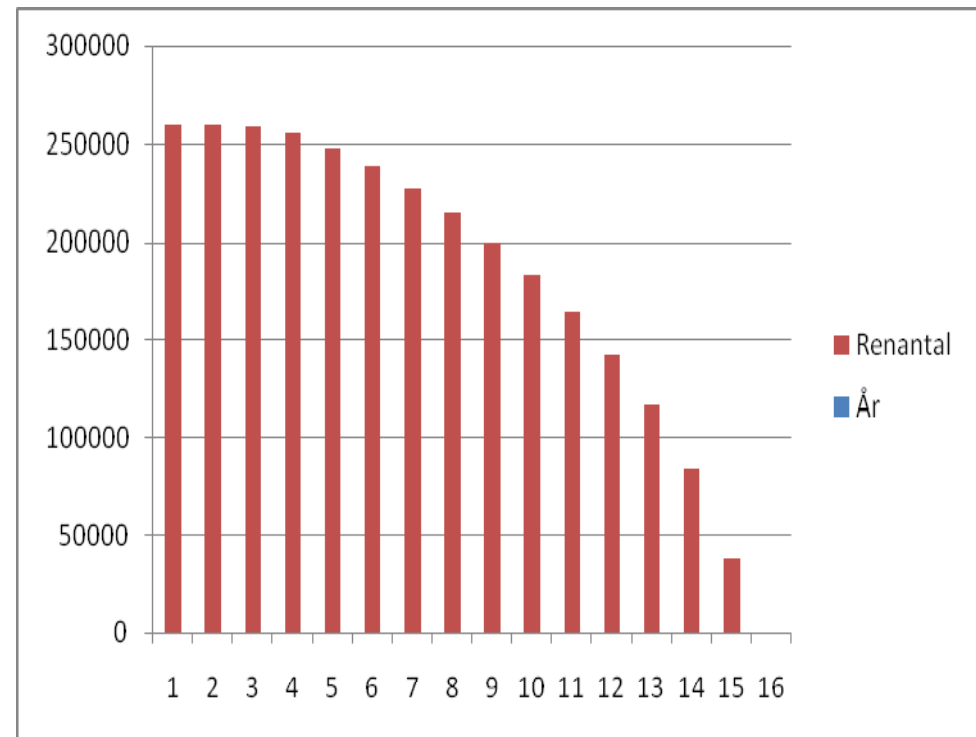
Faktorer som påverkar

- Hjordstruktur
 - ålder
 - sammansättning/slaktstrategi
- Väder och vind
 - klimatförändringar
 - vajans kondition
- Övrig exploatering/stress/betesutnyttjande
- Naturliga fluktuationer
- Rovdjur

Risken för kollaps närmar sig

- En kollaps av renstammen inleds då predationen närmar sig 25 %
- Med nuvarande hjordstorlekar innebär detta vid 65 000 dödade djur
- En fullständig kollaps tar ca 1 vajgeneration
- I Finland har 6 distrikt kommit in i en kollaps fas
- SSR ser att lokala kollapsscenarios redan har börjat

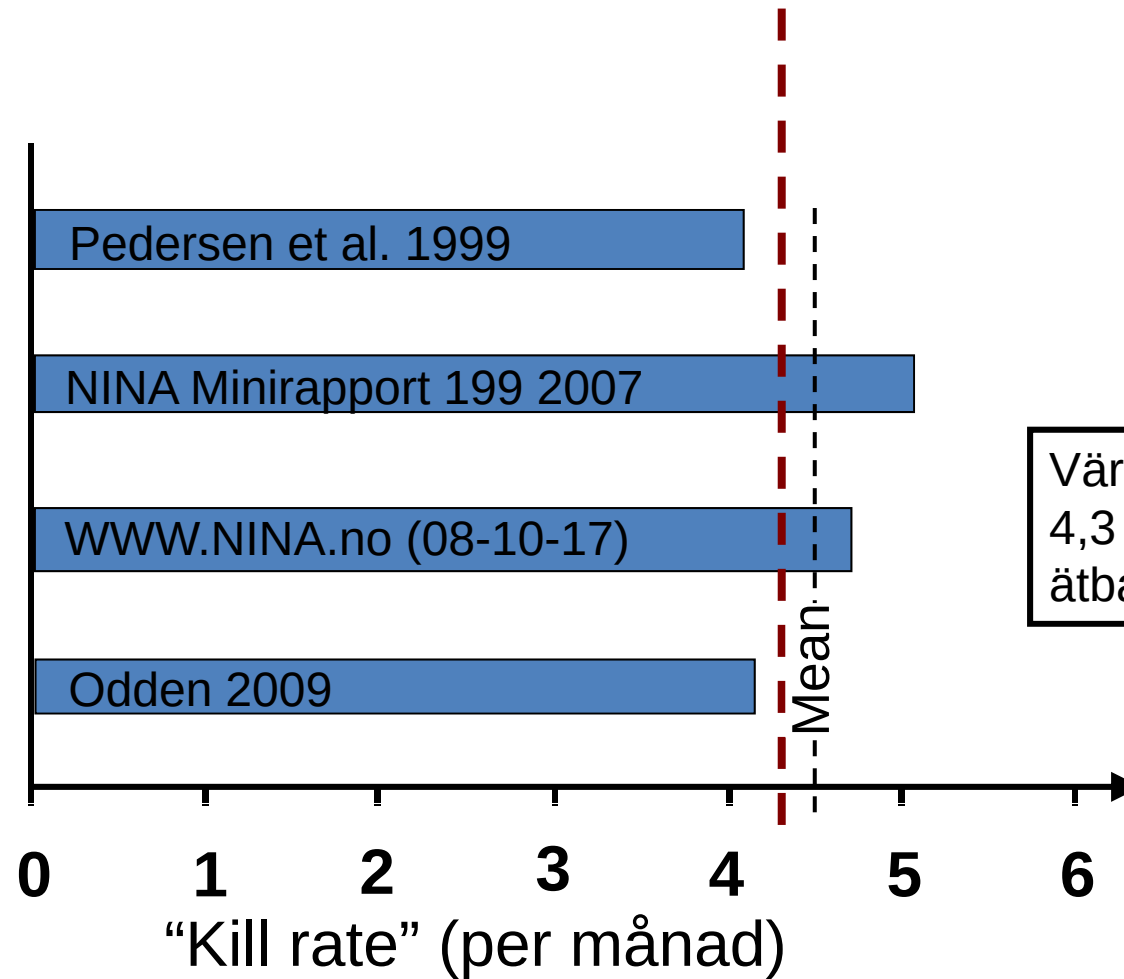

Antalet rovdjursdödade renar enl Öje Danell

	Antal djur i renskötselområdet 2009	Antal dödade renar	Kommentar
Lo	884	52 000-59 000	Överlapp med järv
Järv	622	2 700-13 700	Överlapp med lo
Varg	10	300	
Björn	1000	3 000	
Örn	1200	1 500	
Summa:		Ca 66 200-70 200	

Lodjurens predationstakt

Värden som används i kalkylerna:
4,3 renar/månad – 55% av de
ätbara delarna är konsumerade

Predationstakt för järv

Behov: 1,50 kg kött/dag

Ätbar bytesvikt: 28,3 kg

80 % ren i dieten (antag.)

70 % av ätbara delar konsumeras (antag.)

Alternativ

100 % egna byten → 1,67 renar / mån

50 % egna byten → 0,83 renar / mån (+ ökad lopredation) *

20 % egna byten → 0,29 renar / mån (+ ökad lopredation) *

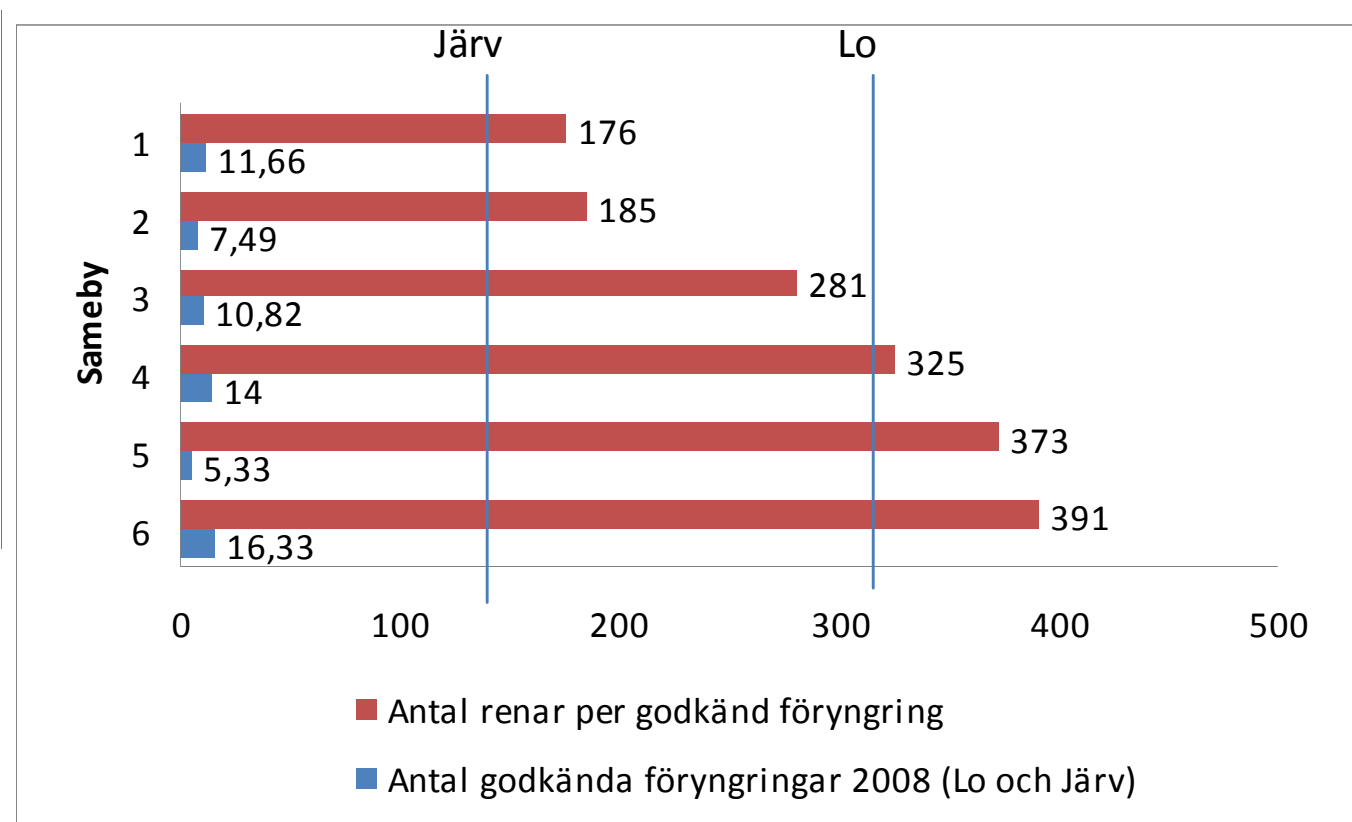
* Lons konsumtion av delade byten antas vara 40% i stället för 55%

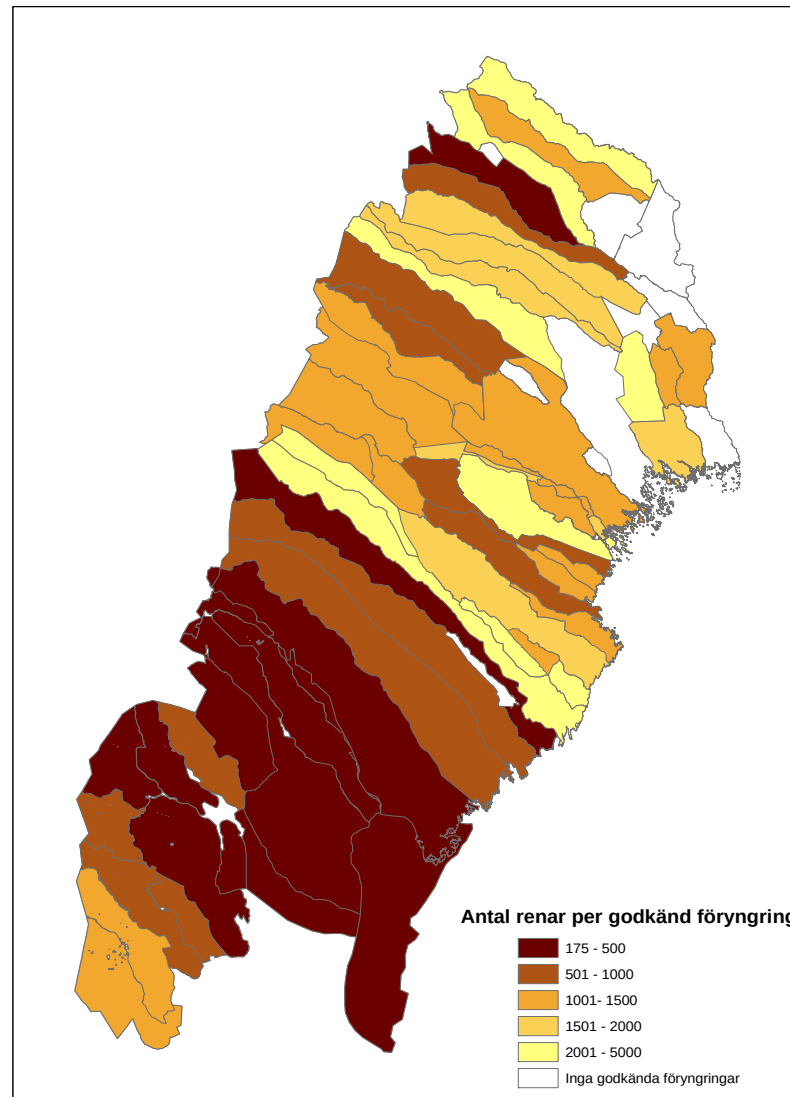

SSR's arbete i rovdjursproblematiken

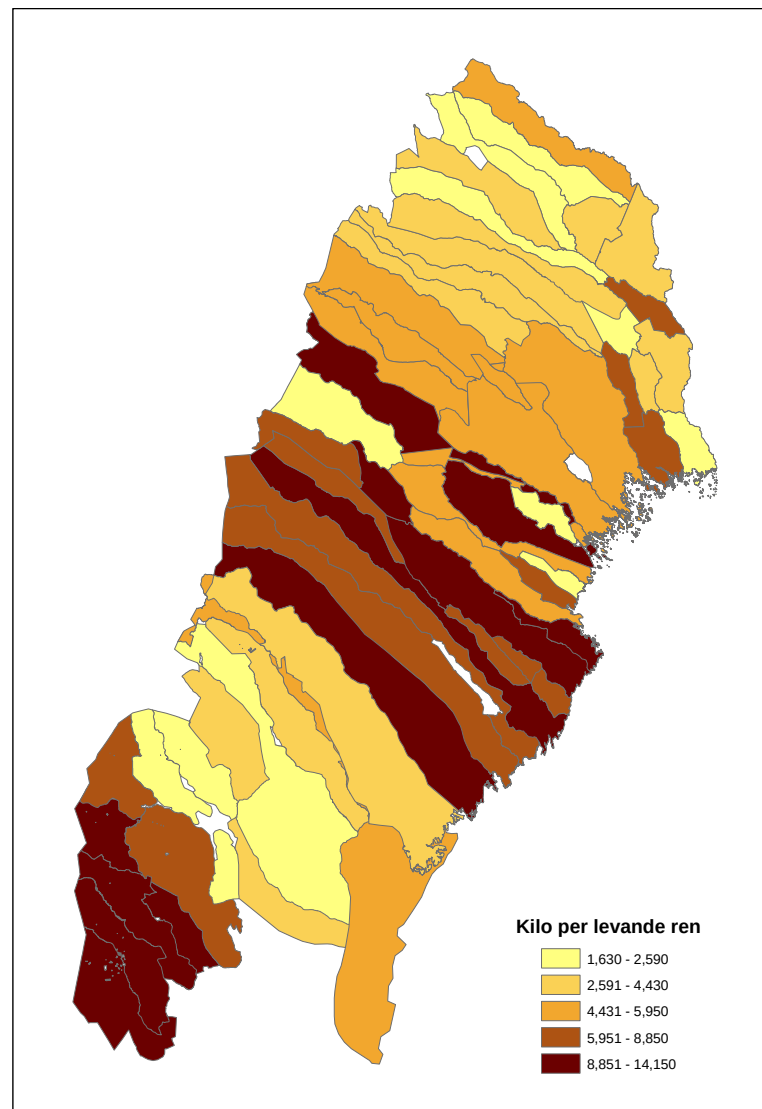

Antal renar i vinterhjord per föryngring

Antal renar per godkänd föryngring 2008

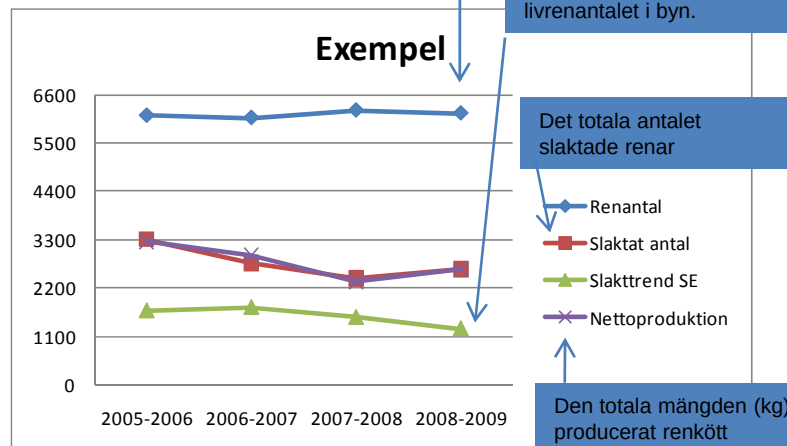

Produktivitet kilo kött per levande ren 08/09

Förklaring

Renantalet i samebyns vinterhjord

1- Renantal och slakt

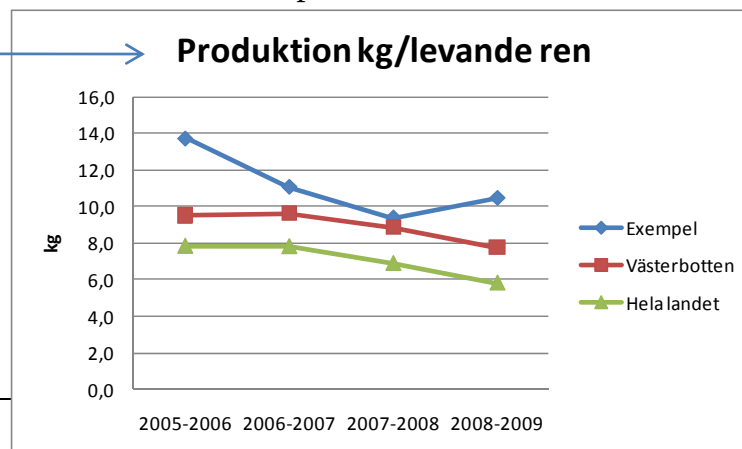
Beräknat utifrån livrenantalet i byn.

Det totala antalet slaktade renar

Renantal
Slaktat antal
Slakttrend SE
Nettoproduktion

Den totala mängden (kg) producerat renkött dividerat med antalet livdjur i vinterhjorden

2- Produktion kilo per levande ren

Den totala mängden (kg) producerat renkött dividerat med antalet livdjur i vinterhjorden

Statistik	
Antal renar	6000
Andel vajor i hjorden	60%
Andel sarv i hjorden	7%
Andel kalv i hjorden	33%
Tågdödade	
Trafikdödade	24
Antal renar/godkänd föryrgring	3424
Antal föryrgringar järv/lo	2,5 / 1
Rovdjursersättning	792 062
Varav björn och örn	92 062
Accepterar 5% toleransnivå	

Förlust	
Enligt pred. Simulator (järv och lo)	569-674
Enligt statistik	
Enligt intervjuad	
Procentandel av vinterhjord	

Kommentarer

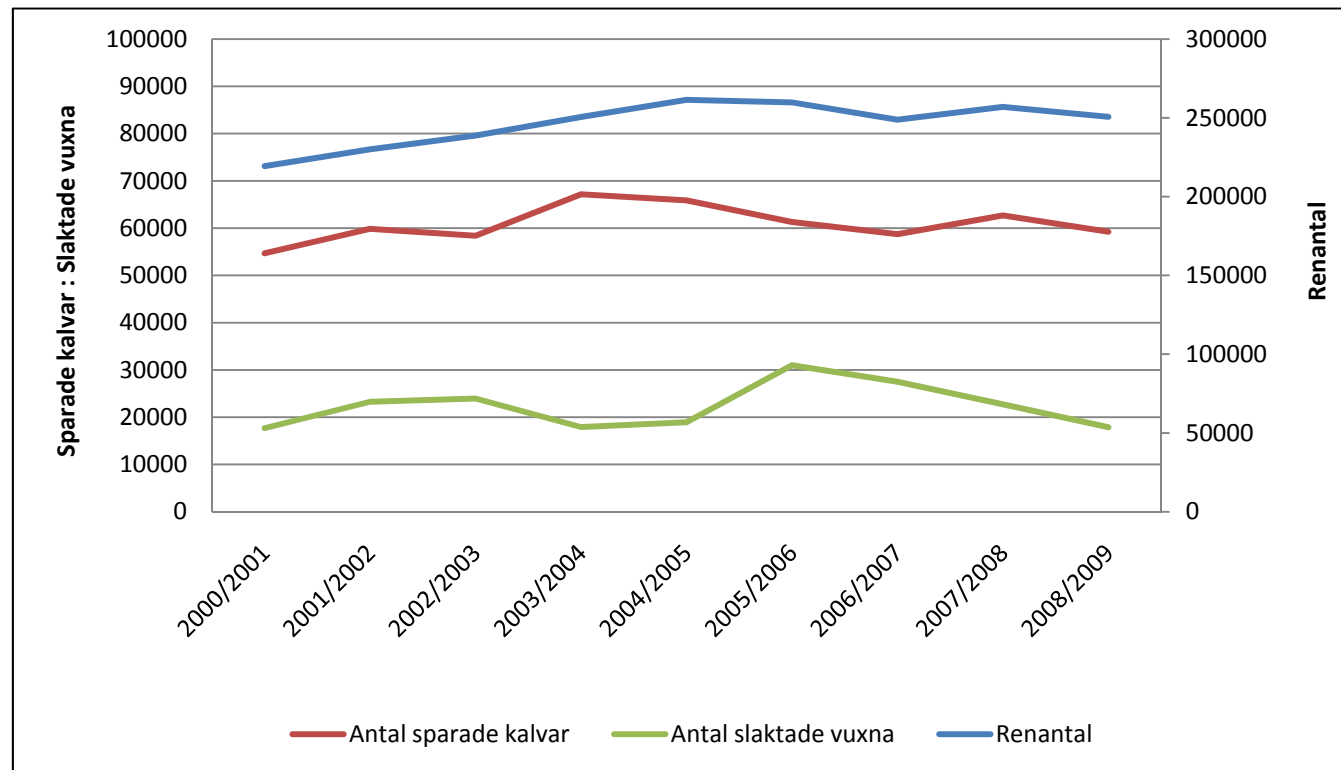
Våra, tillsammans med byarnas tolkning av datat

Citat

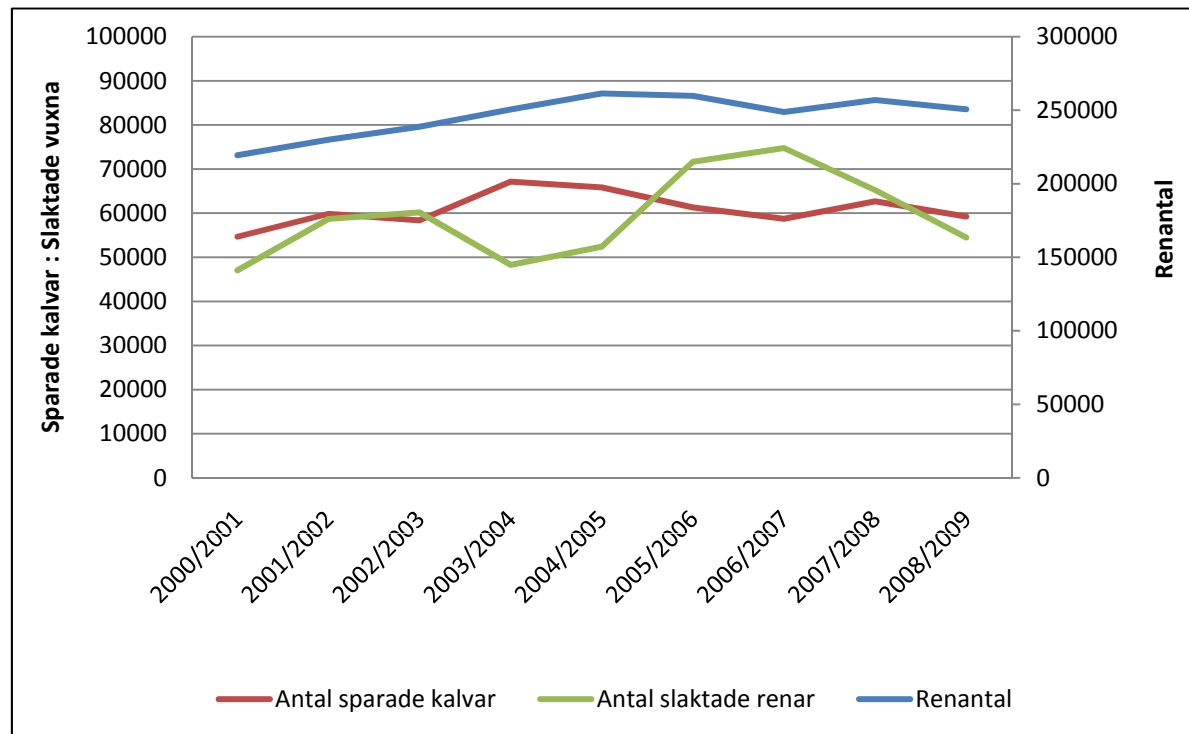
Här står direkta citat från intervjuerna

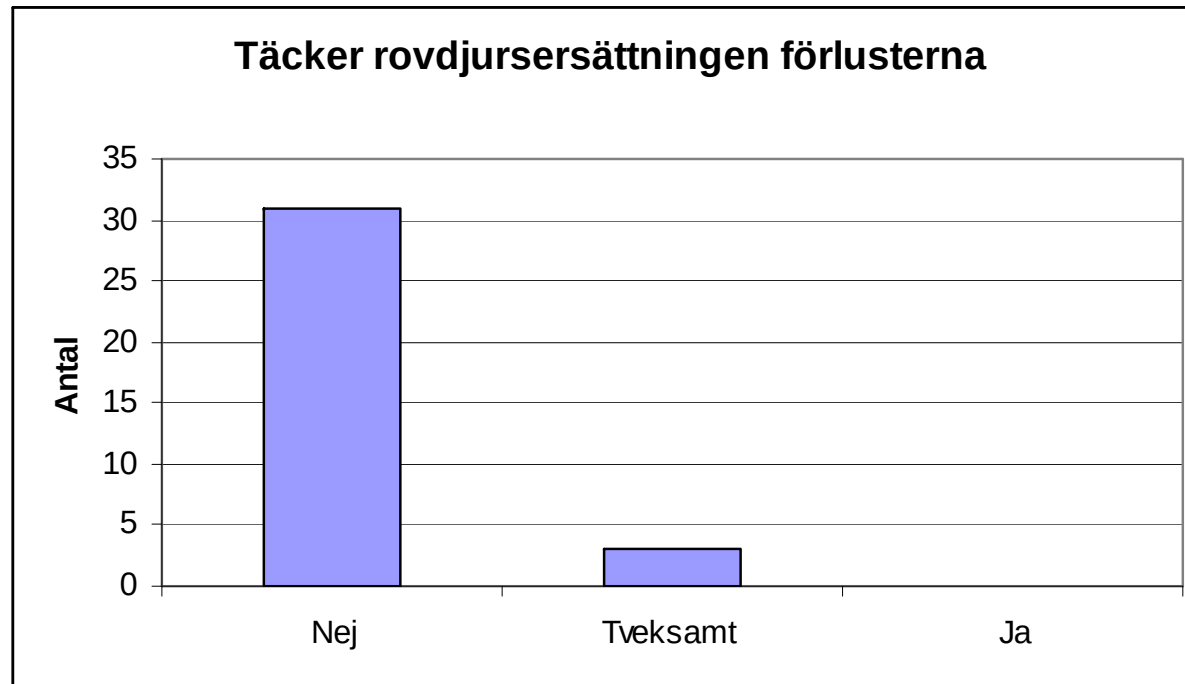
Endast beräknat utifrån godkända föryrgringar av järv och lo

Rekryteringen 2008/09 mycket högre än antalet slaktade vuxna djur

Antal slaktade renar lägre än antalet sparade kalvar

Några kommentarer:

"Vi vill inte leva på ersättning"

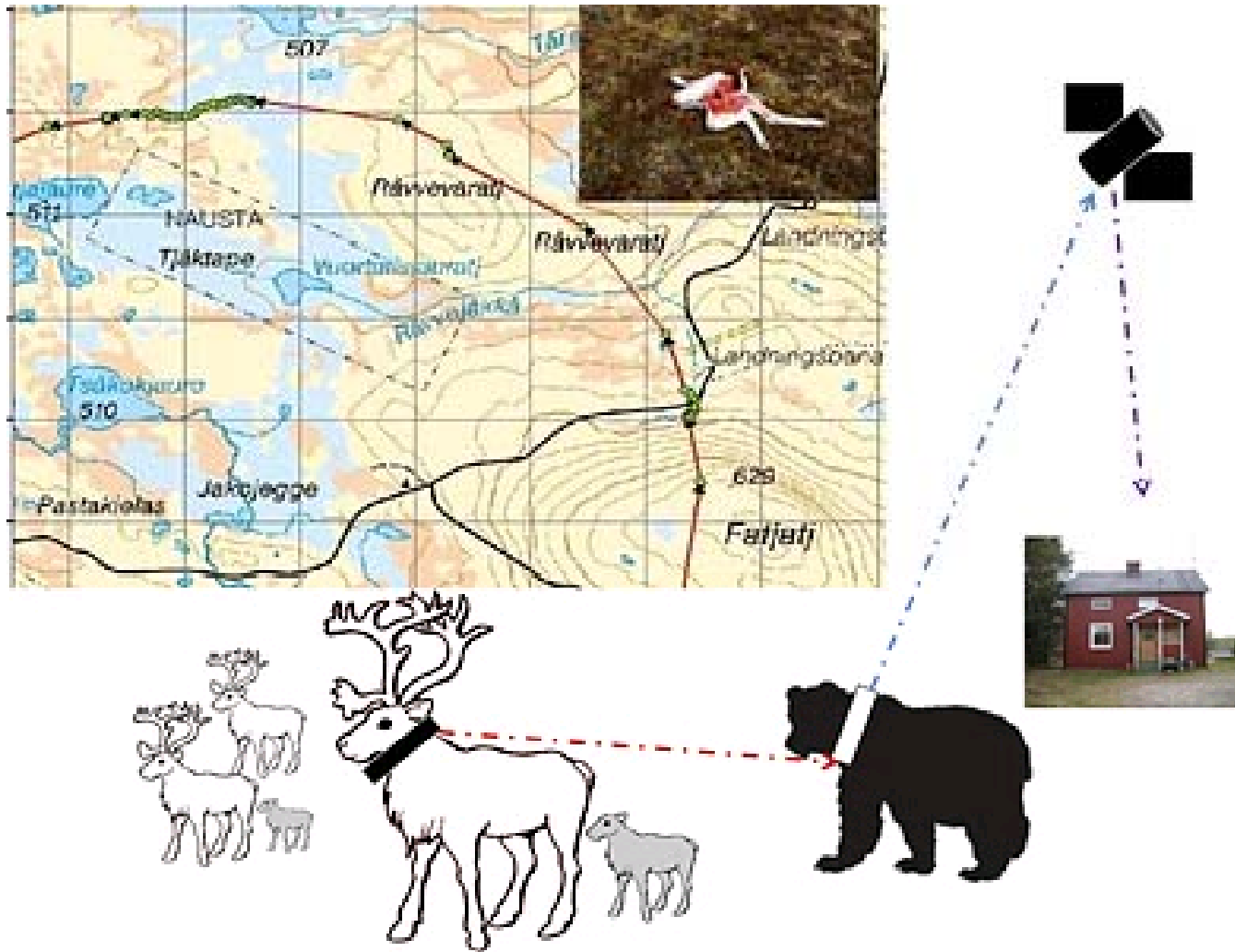
"Det finns inga ersättningar som täcker förlusterna"

"Vi vill inte ha någon rovdjursersättning, vi vill kunna bedriva renskötsel istället"

Rovdjursersättning för björn och örn

Sameby	Areal (km ²)	Kungsörn (kr)	Björn (kr)
Kall	483,7	4 500	6 800
Raedtievaerie	599,4	5 600	8 400
Frostviken n	676,2	6 300	9 500
Serri	707,2	6 600	9 900
Jovnevaerie	723,4	6 700	10 100
Njaarke	751,4	7 000	10 500
Ohredahke	823,8	7 700	11 500
Idre	1 038,4	9 700	14 500
Jiingevaerie	1 124,2	10 500	15 700
Ruvhten sijte	1 191,4	11 100	16 700
Mittådalen	1 241,5	11 600	17 400
Maskaure	1 325,9	12 400	18 600
Tåssåsen	1 534,1	14 300	21 500
Ståkke	1 540,3	14 400	21 600
Udtja	1 615,2	15 000	22 600
Mausjaur	1 648,2	15 400	23 000

Björnprojektet i Udtja

Totalt studieperioden 2010

	Minutspårlöpa	Renkalvar	Vuxna renar	Älgkalvar	Vuxna älgar
Tjirsa*	55	21	3	4 (+ 3 ätna?)	
Hålkåk	11	6	1		
Jouvva	3			1 (+ 3 ätna?)	1
Leipe	2			4 (+2 ätna?)	
Tjärgat	0			3	2 (+ 1 äten?)

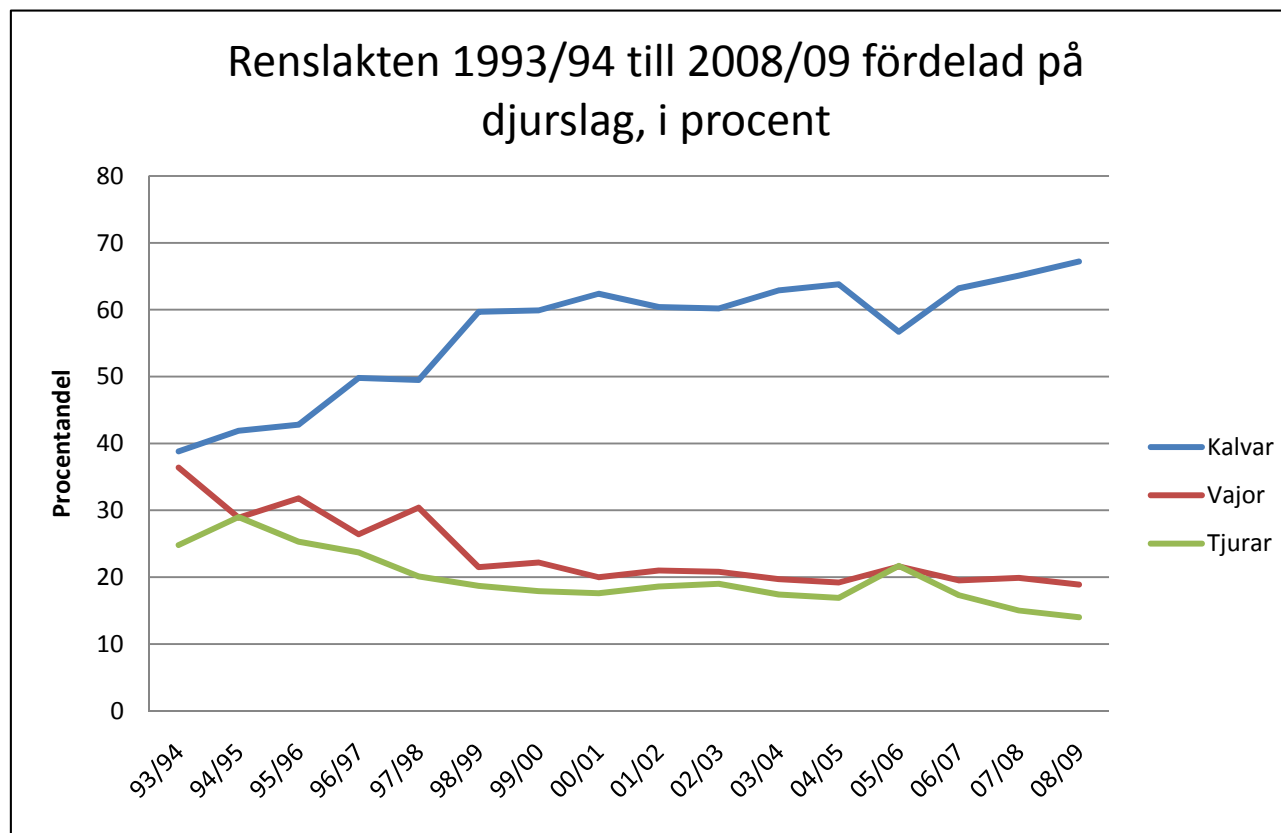
**Första signalen av Tjirsa 19 maj -24 maj 16 dödade renkalvar*

bjornpredation.blogspot.com

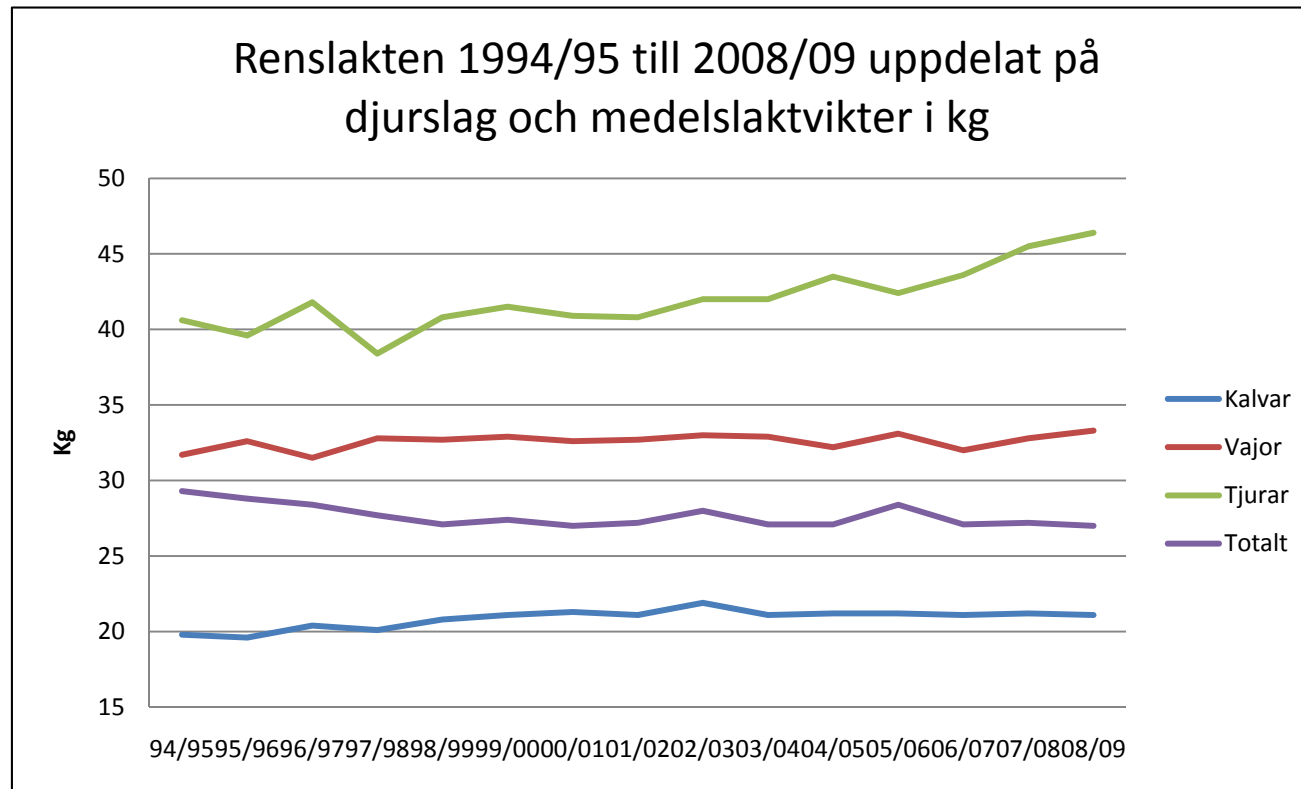

Förändrad hjordstruktur för bättre produktivitet

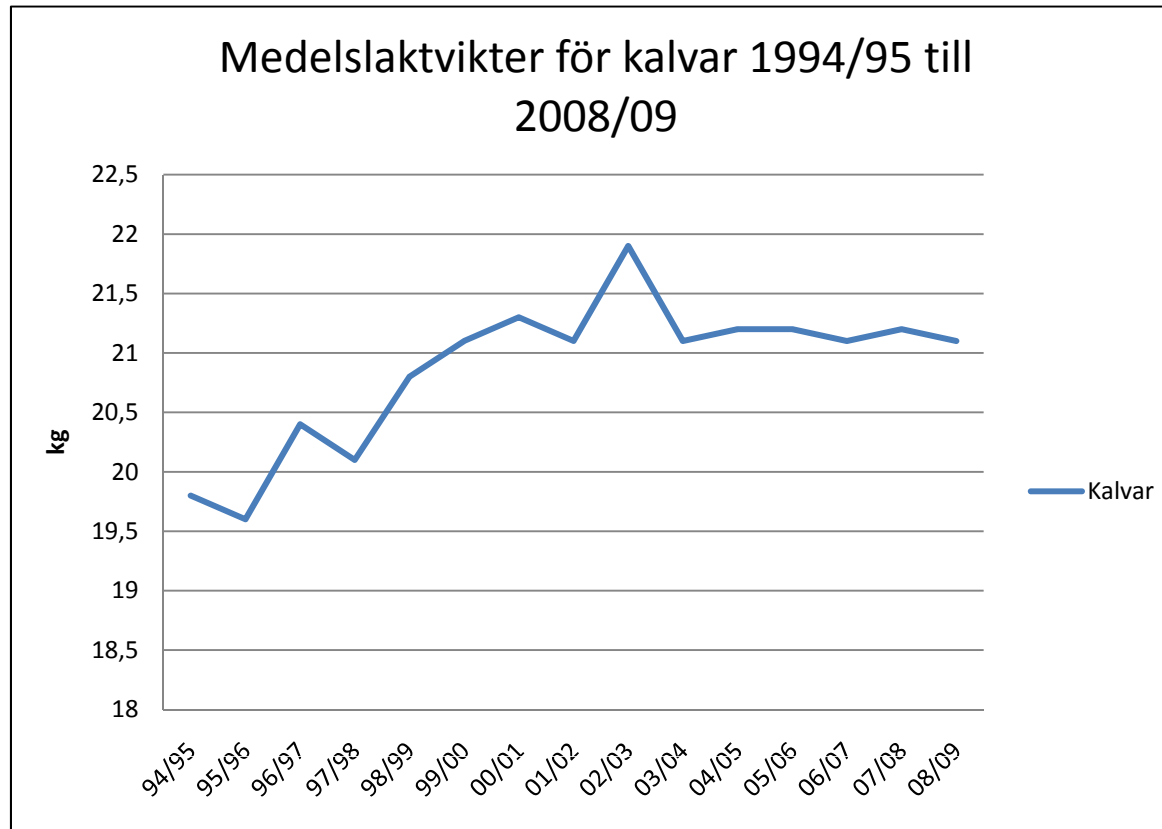
Källa: Statistik från sametinget oktober 2009 -Statistik över renslakt för slaktåret 2008/2009

Ökande slaktvikter i samtliga kategorier

Källa: Statistik från sametinget oktober 2009 -Statistik över renslakt för slaktåret 2008/2009

Kalvvikter i Sverige

Källa: Statistik från sametinget oktober 2009 -Statistik över renslakt för slaktåret 2008/2009

Konsekvenser för en enskild samebyn

- **Förutsättningar**
 - 4500 djur i hjorden
 - Slaktat 700 renar
 - Antal rovdjursdödade djur i flocken; 1800
 - Slaktstrategi ; kalvslakt
 - Konditionsnivå på vuxna vajor; 72,0 kg
 - Andel hondjur i hjorden vid kalvslakt; 80 %
 - Pristillägg : 8:50 kr/kg vuxet djur och 14:00/kg för kalv
 - Driftskostnader; 346 kr/ren (exklusive lön)
 - Köttpris; 54 kr/kg
 - Rovdjursersättning; 2 800 000 kr

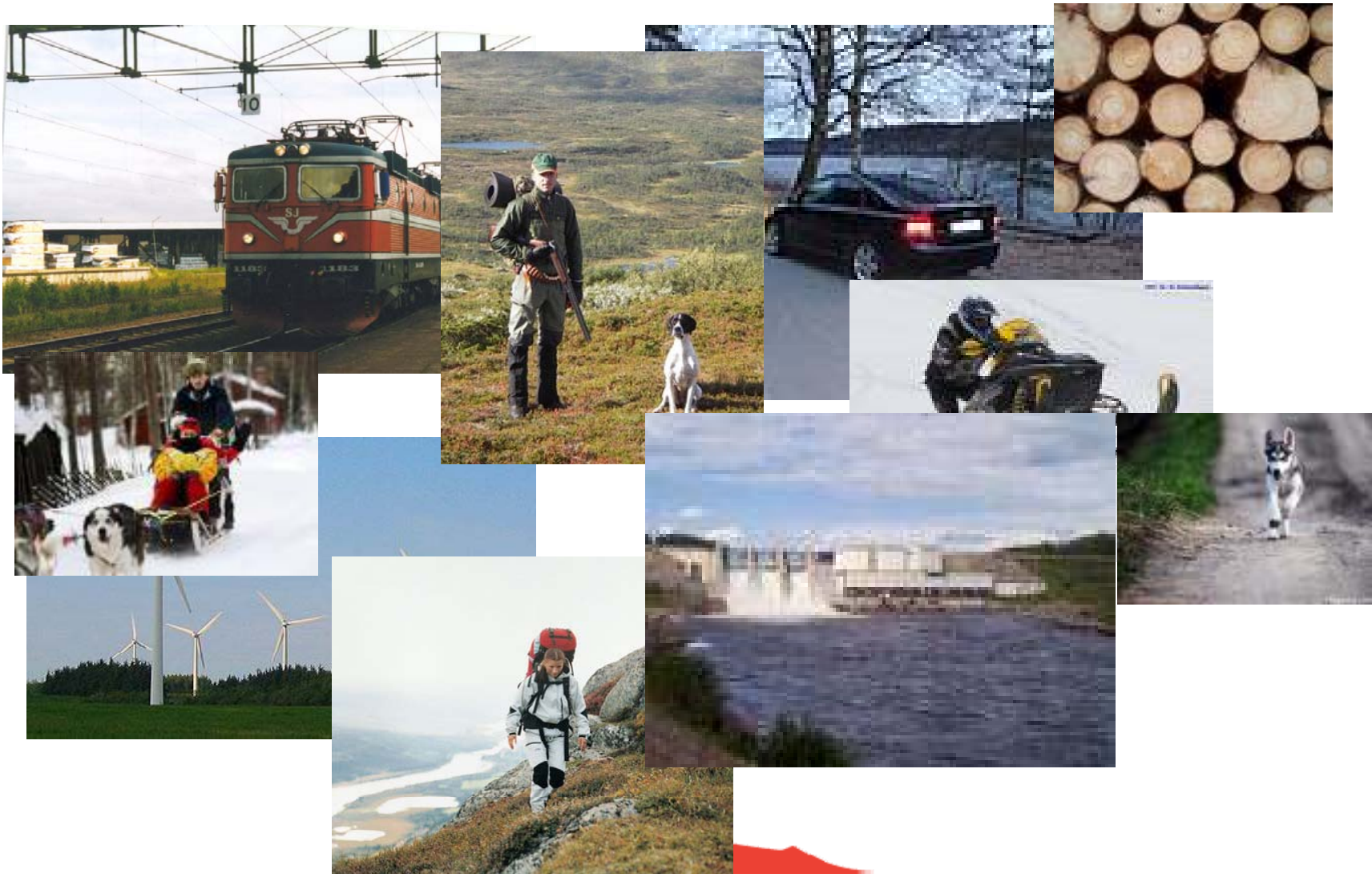

Rovdjurens ekonomiska konsekvenser för samebyn

Rennäringens direktförluster	
Genomsnittlig slaktvikt	26,4 kg
Genomsnittligt bruttopris hösten 2009 (helkropp)	54 kr
Genomsnittligt slaktvärde	1 425 kr
Genomsnittligt förlust av slaktstöd	326 kr
Totalt slaktvärde rovdjursrivna renar (1 800 renar)	3 152 000 kr
Statlig rovdjursersättning	2 800 000 kr
Direkt nettoförlust	-350 000 kr

Rovdjuren utgör det största hotet men...

Tack för er uppmärksamhet!

